

ΦΙΛΟΛΟΓΟΣ

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΑΠΟΦΟΙΤΩΝ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ

Α.Π.Θ.

Μπρούφα 12, 546 41 Θεσσαλονίκη

Τηλ. 2310 888035

Ιστοσελίδα: <https://philologos.web.auth.gr>

Ιστολόγιο: <http://filologos1962.blogspot.gr>

Ηλεκτρονική διεύθυνση: filologos1962@yahoo.gr

Facebook: <https://www.facebook.com/philologos.gr>

«Η γλώσσα μου... ο κόσμος μου»: 5^{οι} Μαθητικοί Αγώνες Νέας Ελληνικής Γλώσσας Γυμνασίων Περιφερειακής Διεύθυνσης Εκπαίδευσης Κεντρικής Μακεδονίας (εγκεκριμένοι από το Υ.ΠΑΙ.Θ. με την υπ. αρ. 1223/Δ2/5-1-2022)
Σχολικό έτος 2021 - 2022

ΤΥΠΟΛΟΓΙΑ ΘΕΜΑΤΩΝ

Στο πλαίσιο των 5^{ων} Αγώνων Γλώσσας, οι οποίοι κατά το σχολικό έτος 2021-2022 θα διεξαχθούν διαδικτυακά, οι μαθητές και οι μαθήτριες που θα λάβουν μέρος θα απαντήσουν σε ερωτήσεις που αφορούν τις δεξιότητες της κατανόησης και παραγωγής γραπτού και προφορικού λόγου. Πιο συγκεκριμένα:

Α΄ ΦΑΣΗ (Προκριματικός διασχολικός αγώνας): Τετάρτη 11 Μαΐου 2022

Στην Α΄ φάση των Αγώνων όλες οι ομάδες, με την αξιοποίηση της λειτουργίας «Breakout sessions»¹ της πλατφόρμας Webex, θα διαγωνιστούν στην **κατανόηση και την παραγωγή γραπτού λόγου και στην κατανόηση προφορικού λόγου.**

Ειδικότερα, για την **κατανόηση γραπτού λόγου** θα δοθεί στους μαθητές και τις μαθήτριες ένα αδίδακτο, πολυτροπικό, ψηφιακό κείμενο, προερχόμενο από έγκριτη ηλεκτρονική πηγή, **έκτασης 450 – 500 λέξεων, επιπέδου Γ1 ή Γ1+²**, συναφές με τις θεματικές που ορίζονται για τη Νεοελληνική Γλώσσα του Γυμνασίου. Οι μαθητές και οι μαθήτριες θα χρειαστεί να απαντήσουν σε ερωτήσεις κλειστού και ανοιχτού τύπου που αφορούν το βασικό θέμα, τον λόγο, την εικόνα, ή άλλους «τρόπους» κατασκευής του νοήματος του κειμένου, ενώ είναι πιθανό να χρειαστεί να αναζητήσουν πληροφορίες και από πίνακες ή ιστογράμματα που μπορεί να εμπεριέχονται σε αυτό³.

¹ Σε όλη τη διάρκεια των Αγώνων θα υπάρχει τεχνική υποστήριξη από Σ.Ε.Ε εκπαιδευτικού έργου και μέλη του Δ.Σ. του ΦΙΛΟΛΟΓΟΥ. Υπό την έννοια αυτή δεν απαιτείται από τους συμμετέχοντες και τις συμμετέχουσες εκπαιδευτικούς να έχουν τεχνική γνώση ή εξοικείωση με τη σχετική λειτουργία της πλατφόρμας.

² Για τον προσδιορισμό του επιπέδου δυσκολίας του κειμένου αξιοποιείται το λογισμικό αναγνωσιμότητας του Κέντρου Ελληνικής Γλώσσας <http://www.greek-language.gr/certification/readability/index.html>

³ Επίσης, θα μπορούσε να ζητηθεί από τους μαθητές και τις μαθήτριες και η αναζήτηση της λειτουργίας συγκεκριμένων επιλογών του συντάκτη (π.χ. στίξη, λεξιλόγιο, κ.λπ.) και της συμβολής τους στην κατασκευή του νοήματος του κειμένου.

Για την **κατανόηση προφορικού λόγου** θα αξιοποιηθεί **ένα (1) ή δύο (2) ακουστικά κείμενα**, της ίδιας θεματικής με το κείμενο που θα επεξεργαστούν οι ομάδες για την κατανόηση του γραπτού λόγου, σύντομης διάρκειας (περίπου 5') προερχόμενο/α από έγκριτες ψηφιακές πηγές. Εάν το ακουστικό κείμενο είναι **ένα (1)**, για την κατανόησή του οι μαθητές και οι μαθήτριες θα απαντήσουν σε ερωτήσεις κλειστού ή και ανοιχτού τύπου, αξιοποιώντας όλους τους τρόπους με τους οποίους συγκροτείται το νόημά του. Εάν επιλεγούν **δύο (2) κείμενα**, οι μαθητές και οι μαθήτριες θα χρειαστεί να απαντήσουν σε **ερωτήσεις σύγκρισης** ως προς το περιεχόμενο, την αποτελεσματικότητά τους, κ.λπ.

Για την **παραγωγή γραπτού λόγου**, οι μαθητές και οι μαθήτριες θα συνεργαστούν για την παραγωγή ενός σύντομου γραπτού κειμένου, το είδος⁴ του οποίου, η έκταση και η επικοινωνιακή περίσταση μέσα στην οποία θα ενταχθεί θα ορίζονται με σαφήνεια στην εκφώνηση. Το θέμα του παραγόμενου γραπτού κειμένου θα «συνομιλεί» με το γραπτό κείμενο που θα επιλεγεί και δεν θα απαιτεί κανενός είδους εξωκειμενική γνώση.

Β΄ ΦΑΣΗ (Τελικός αγώνας): Κυριακή 15 Μαΐου 2022

Κατά την έναρξη της Β΄ φάσης των Αγώνων, θα ανακοινωθούν τα αποτελέσματα⁵ της Α΄ φάσης και οι τρεις ομάδες που θα πρωτεύσουν στον προκριματικό αγώνα, θα διαγωνιστούν στην **παραγωγή προφορικού λόγου**. Ειδικότερα, οι μαθητές και οι μαθήτριες θα προετοιμάσουν και θα παρουσιάσουν στην Ολομέλεια -με τη μορφή **προσχεδιασμένου προφορικού λόγου**⁶- τις απόψεις τους γύρω από ένα θέμα σχετικό με τα κείμενα που επεξεργάστηκαν για την κατανόηση προφορικού και γραπτού λόγου, κατά την Α΄ φάση των Αγώνων. Για τη γλωσσική και τη γνωσιακή τους ενδυνάμωση στην κατεύθυνση αυτή, θα παρακολουθήσουν επιπλέον ένα **σύντομο ακουστικό κείμενο** από το οποίο θα αντλήσουν σχετικές πληροφορίες, κρατώντας σημειώσεις.

Επισημαίνουμε ότι η κειμενοκεντρικότητα της γλωσσικής διδασκαλίας, η οποία αποτελεί μία από τις θεωρητικές αφετηρίες των Αγώνων, καθώς και η ιδιαιτερότητα της διαδικτυακής διεξαγωγής τους δημιούργησαν συνθήκες διεύρυνσης της τυπολογίας των φετινών θεμάτων.

Ωστόσο, όπως ακριβώς συνέβαινε και τα προηγούμενα χρόνια, δεν απαιτείται κανενός είδους ειδική προετοιμασία των μαθητών και μαθητριών για τη συμμετοχή τους στους Αγώνες· αντίθετα, η προσεκτική ανάγνωση των εκφωνήσεων και η ουσιαστική ενασχόληση με τα προς επεξεργασία κείμενα κατά την ώρα διεξαγωγής των Αγώνων επαρκεί, ώστε να αποδοθούν τα ζητούμενα του κάθε θέματος με τον πληρέστερο δυνατό τρόπο.

Τέλος, τόσο κατά την Α΄ όσο και κατά τη Β΄ φάση θα ληφθεί μέριμνα, ώστε να υπάρχει **επαρκής χρόνος** για την ολοκλήρωση όλων των δραστηριοτήτων.

Για περαιτέρω διευκρινίσεις οι εκπαιδευτικοί μπορούν να επικοινωνούν με τους/τις Σ.Ε.Ε. Φιλολόγων των Π.Ε.Κ.Ε.Σ. της Κεντρικής Μακεδονίας.

⁴Το είδος του κειμένου που θα παραχθεί, θα είναι ένα από τα κειμενικά είδη που ορίζονται στις οδηγίες διδασκαλίας του γλωσσικού μαθήματος στο Γυμνάσιο και στα οποία ασκούνται οι μαθητές και οι μαθήτριες στη διάρκεια της φοίτησής τους στη συγκεκριμένη βαθμίδα.

⁵Η αξιολόγηση των γραπτών των ομάδων που θα συμμετάσχουν στην Α΄ φάση θα γίνει από την Επιστημονική Επιτροπή με βάση συγκεκριμένα κριτήρια.

⁶Πρόκειται για μορφές λόγου, οι οποίες προβλέπονται και από τα θεσμικά κείμενα για τη γλωσσική διδασκαλία αλλά αποτελούν και συνήθη πρακτική των εκπαιδευτικών.